

emсли info

Nr. 3 (17) **Eesti Mittetulundusühingute ja Sihtasutuste Liit** september 2001

JUHTKIRI

KAS KOOS VÕI ÜKSI?

"Me ei päri maakera oma isadelt, me laenutame seda oma lastelt". Nii ütleb Keenia vanasõna. Täna tehtud otsused ja nende tagajärjed ei mõjuta mitte ainult praegust olukorda vaid eelkõige tulevikku.

Inimestel ja huvigruppidel on nägemus maailmast ja selle tulevikust väga erinev. Seda tõestasid ka USA-d tabanud rünnakud ja Eesti riigi alkoholipoliitika. Otsus tehti ära, kuid tagajärgede all kannatavad teised. Leian, et see on natuke ebaõiglane. Ainsaks vahendiks, mis meid aitab, et selliseid asju ei toimuks, on tolerantsus ja ühine tegutsemine.

lk.2

TUMMAD SÕNATAHTJAD

Mittetulundusühendustele meeldib kurta, et meedia neid ei mõista. Ajakirjanikuna, kes pidevalt ühendusi puudutavaid küsimusi üleriiklikus väljaandes kajastab, pean hoopis neidsamu kurtjaid anuma suud lahti tegema. Kui Foorum kaks ja pool aastat tagasi Eesti Päevalehe vahel ilmuma hakkas (Postimehe lisaks sai leht selle aasta jaanuaris), uskusime, et telefon ja postkast ummistuvad kolmanda sektori aktivistide ideedest ja soovist põlevatel teemadel sõna võtta.

lk.3

EESTI EUROOPA LIIKUMINE KUTSUB KODANIKKE EUROOPA JUTTUDELE

Eesti Euroopa Liikumise põhieesmärkideks on õhutada poliitilisi, sotsiaalseid ja muid gruppe diskussioonile kodanikusõbraliku Euroopa idee olemuse üle, edendada tegevust, mis kindlustavad Eesti seisukohtade esitamist ning Eesti huvide kaitsmist nii Euroopas kui mujal maailmas, liikmete ühiste huvide eest seismist.

lk.8

KUIDAS VÕITA TUHANDETE TÄHELEPANU

Sõnavabadus, ükskõik kui pühasse ja tähtsasse kirja seda ei raiuta, on tegelikult puhas illusioon. Te ei usu? Eks tehke proovi.

lk.9

ARNO TALI SIHTKAPITAL KAHEKSA AASTANE

1994. aastast algasid Arno-Teele stipendiumikonkursid (kevadine voor - gümnaasiumite lõpetajatele ja sügisene voor - üliõpilastele) õpihulimuliste maanoorte toetamiseks, mis on ühtlasi kõige olulisim, mahukaim ja kulukaim projekt. Täna on 399 stipendiaati saanud rahalist toetust õpingute jätkamiseks.

lk.8

Lisa

KONVERENTS ja MESS "Nägemusest muutusteni" 5. – 6. november 2001.a. Tallinnas, Sakala Keskuses

Üldülevaade konverentsil ja messil toimuvast, osavõtutingimused, ajakava, konverentsi ja messi registreerimis-lehed.

Infot konverentsi kohta saab ka internetist:
<http://www.ngo.ee/konverents>

HASARTMÄNGUMAKSU JÄRJEKORDNE UUS SEADUSEELNÕU

Viimasel ümarlauakoosolekul 4. juunil lubas Kultuuri-ministeeriumi kantsler Margus Allikmaa korraldada järgmise ümarlaua kompromisside otsimiseks. Rahandusministeeriumis valmis selle eelnõu uus variant ilma, et oleks kellegagi konsulteeritud. 25 septembril Vabariigi Valitsus arutas ja otsustas heaks kiita Hasartmängumaksu seaduse eelnõu.

lk.3

MTÜDE REGIONAALNE SUVEKOOL JÄNEDAL 13-15 JUULI 2001.A.

Teist aastat korraldab MTÜde Süda-Eesti Tugikeskus Järva- ja Raplamaa kolmanda sektori ühendustele suvekooli Jänedal.

lk.2

JUHTKIRI

KAS KOOS VÕI ÜKSI?

"Me ei päri maakera oma isadelt, me laenutame seda oma lastelt". Nii ütleb Keenia vanasõna. Täna tehtud otsused ja nende tagajärjed ei mõjuta mitte ainult praegust olukorda vaid eelkõige tulevikku.

Inimestel ja huvigruppidel on nägemus maailmast ja selle tulevikust väga erinev. Seda tõestasid ka USA tabanud rünnakud ja Eesti riigi alkoholipoliitika. Otsus tehti ära, kuid tagajärgede all kannatavad teised. Leian, et see on natuke ebaõiglane. Ainsaks vahendiks, mis meid aitab, et selliseid asju ei toimuks, on tolerantsus ja ühine tegutsemine. Mõlemad aga eeldavad maailmanägemust ja ootusi, mida erinevad osapooled teavad, lugupidamist üksteise suhtes ja teatud kokkulepet mehhanismide suhtes, mida erinevad grupid oma nägemuse elluviimiseks kasutavad. Lennuki maandamine tuhandete inimeste otsa või salaviina joonud inimeste süüdistamine minu meelest nende hulka kuuluda ei tohiks. Loomulikult võime koos töötamise ja kokkulepitud strateegia asemel arvestada ainult isiklike aspiratsioonidega, jätkata rahade ja kes teab veel mille pärast ning ajada kõrvalseisjaid totaalsesse segadusse. Aga ei tahaks, sest tõenäoliselt lõppeb see tegelike ja potentsiaalsete poliitiliste, sotsiaalsete, majanduslike, hariduslike ja keskkondlike probleemide eiramisega ning oma võimaluste ja tegevuse mahamängimisega.

Seepärast valisime II mittetulundusühenduste konverentsi teemaks "Nägemusest muutusteni" ning sisuks nende erinevate nägemuste kokkupuutekohtade selgitamise ning muutuste saavutamiseks aktsepteeritavate vahendite leidmise. See on meie võimalus – näidata ja selgitada mitte ainult iseendale vaid ka teistele, mida me tahame, kellele me tahame, miks me tahame ja kuidas me tahame. Omaette urgitemine ei vii selliste muutusteni, mida oleksid kasulikud ja sobilikud. Need viivad isolatsiooni ning sageli ka negatiivsesse vastasseisu. Ei usu, et selline oleks soovitud keskkond ja ühiskond. Konverentsi näol on tegemist ühe vahendiga kodanikku arvestava, avaliku sektoriga koostööd tegeva ja sotsiaalset vastutustundliku ärisektoriga pidava kodanikuühiskonna kujundamisel. Mõni aeg tagasi kurtis üks inimene, et tema ei saa aru, mis asi see kodanikuühiskond on ja kellele seda vaja on. Vastus on olemas Eesti kodanikuühiskonna arengu kontseptsioonis (EKAK): kodanike aktiivsel osalusel põhinev vaba, demokraatlik, rahumeelne, õiglane, jõukas, arenguvõimeline ning kõiki inimesi vastavalt nende huvidele ja võimetele ühiskondlikku ellu kaasav ühiskond. See ongi kodanikuühiskond ja ma usun, et sellises ühiskonnas on võimalik elada nii, et saame oma tegevusega luua eluks vajalikku kvaliteeti ning heaolu. Konverentsiga tahame olla suureks edasiammuks, et oma nägemused ja muutused lahti seletada ning vanale asjale uue kuue anda.

Tegemiseks peab meil jätkuma julgust ja jõudu. Me võlgname seda oma esivanematele, iseendale, oma lastele, ja maakerale, millel me elame. Me ei tohi lõpetada unistamist, ja me peame pingutama. Goethe on öelnud: Mida iganes sa saad teha, või millest iganes sa saad unistada, hakka peale. Julguses peitub geniaalsus, jõud ja maagika. Maagika on väike geneetiline geenius, mis on arenenud kolm miljardit aastat. See ühendab meid kõiki ja kõigea, mis on sellel planeedil olnud ja mis siin ikka veel elab. See on maagia, ja see sündis looduses. Alustame. Taastame.

Kristina Mänd
juhataja
Eesti Mittetulundusühingute ja Sihtasutuste Liit (EMSL)
kristina@ngo.ee

TUGIKESKUSED

MTÜDE REGIONAALNE SUVEKOOL JÄNEDAL 13-15 JUULI 2001.A.

Teist aastat korraldas MTÜde Süda-Eesti Tugikeskus Järva- ja Raplamaa ühendustele suvekooli Jänedal.

Rõõmustades järjekordselt osalejate positiivse tagasiside üle oleme arvamusel, et sellest üritusest on saamas traditsioon ja kaubamärk Süda-Eesti Tugikeskuse tegevuses. Enamgi, koolist on mõlemal aastal võtnud osa mitmed ühendused väljapoolt regiooni: Tallinnast, Rakverest, Saaremaalt.

Kinnitust sai tõsiasi, et koolitusi vajatakse ja nendel osaletakse heameelega: ühenduste liidrid saavad uusi teadmisi, omavahel probleeme arutada, sõlmida leppeid tulevaseks koostööks ja projektideks. Samas tuleb tunnistada, et kolmas sektor maakondades on üks hinnatundlikumaid – tänava kulutused suurenesid, osavõtutasu määr tõusis ja nii mõnedki pidi loobuma – eriti sellised ühendused, kes teevad üksiküritusi külades, et tuua inimesi kodudest ning kelle rahalisi vahendeid aastas mõõdetakse mõne tuhande krooniga.

Esimeses suvekoolis 2000. aastal oli koolituse teemaks "Organisatsiooni tegevuse arendamine ja tulevikuvisioni kujundamine": käsitleti erisusi ja sarnasusi avaliku-, äri- ja mittetulundusliku sektori vahel, ühenduste arenguetappide määratlemist, arengukava koostamise põhimõtteid ja erinevaid meetodikaid. Töörühmad tegid tõhusat ja aktiivset tööd ühenduste eesmärkide ja visioonide väljatoomiseks. Töörühmi juhendasid Silva Anspal ja Argo Teetsov.

2001.a. kooli teemaks oli "Kohalik omavalitsus kui koostööpartner". Selle koolituse korraldust toetas Friedrich Naumanni Fond, koolituse läbiviijateks Andi Einaste ja Silva Anspal.

Käsitleti avaliku halduse korraldust, kohaliku omavalitsuse rolli ja teenuseid, tema haldussuutlikkust, ülesannete ja teenuste delegeerimisvõimalusi, töö tulemusena kaardistati koostöövõimalusi. Rõõm oli näha, kui tuliselt "valla volikogu istungil" igaüks oma töörühmas kaardistatud prioriteete kaitses – saime kõik nüansirikkast "istungist" tõelise positiivse laengu – jagus nii tsirkust kui leiba. Tõeliselt pikkade ja tööste päevade lõpetuseks on olnud reedeõhtune piknik kaunis Jänedal mõisa pargis ja laupäevane simman ülipopulaarses Musta Täku Tallis.

Ja juba liigub mõte 2002.a. suvekooli poole - me tahame, et meid teatakse just selle tõise ürituse järgi.

Eha Pehk
koordinaator
MTÜde Süda-Eesti Tugikeskus
evkeskus@estpak.ee

Tugikeskuste korraldatavatest üritustest, koolitustest ja seminaridest on olemas ülevaade EMSLi koduleheküljel www.ngo.ee, alakataloogis "Keskuste üritused".

PROBLEEM

TUMMAD SÕNATAHTJAD

Mittetulundusühendustele meeldib kurta, et meedia neid ei mõista. Ajakirjanikuna, kes pidevalt ühendusi puudutavaid küsimusi üleriiklikus väljaandes kajastab, pean hoopis neidsamu kurtjaid anuma suud lahti tegema. Kui Foorum kaks ja pool aastat tagasi Eesti Päevalehe vahel ilmuma hakkas (Postimehe lisaks sai leht selle aasta jaanuaris), uskusime, et telefon ja postkast ummistuvad kolmanda sektori aktivistide ideedest ja soovist põlevatel teemadel sõna võtta. Nüüdseks oleme pettunud tunnistanud, et paari aktiivse tegutseja kõrval on mittetulundusorganisatsioonide poolt saatnud lehe ilmumist vaikus.

Loomulikult pidi Foorum alguses tuntust ja kaalu koguma, nagu igal ajakirjanikul tuleb ise oma allikate juurde minna. Kõlavad mõtted ja head algatused tuleb vaid üles leida, sõnastasin enda ülesande. Siis kirjutasin ühest fondist. Fondi direktor küttis end telefonis kümme minutit üles, rääkides, et meedia nende ponnistusi väärilisel ei hinda. Mõtlesin – on ikka lühinägelikud tõprad need ajakirjanikud! Vaat nüüd küsin hea kommentaari ja paneme nad kõik mõtlema, mis demokraatlikus riigis oluline on. "Miks peaks meedia teist kirjutama?" pärsin õhinal. Vastust ei tulnud. Oli pikk paus. Siis vastas fondi direktor: "See on hea küsimus."

Edasi töötades sain aina enam aru, et see näide illustreerib paljusid ajakirjaniku vestlusi Eesti mittetulundussektori töötajatega. Olen mitmetelt ühendustelt küsinud arvamust aktuaalsete küsimuste kohta ja leidnud – kurat võtku, neil polegi seda! Ütleme, et rahandusministeerium püüab suruda läbi uut eelarvet, mis puudutab otseselt paljusid mittetulundusorganisatsioone. Kuulen pahurat suminat ja tahan asja valgustada, avalikkusele selge sõnumi saata – peatuge! Ministeerium on eksinud! Ning äkitselt räägib esimene ühendus: "Jah, see uus seadusemuudatus mulle üldse ei meeldi, aga teate, ega ma hästi ei tahaks, et te seda meie organisatsiooni nimel lehes kirjutaksite..." Teine ühendus: "Ma väga täpselt ei tea sellest asjast, aga kui te helistaksite tagasi kuu aja pärast..." Kolmas: "Vaid koostöö kõikide sotsiaalsete partneritega teeb demokraatliku Eesti riigi jätkusuutlikuks..." Tõepoolest! Mida ma sellise jutuga peale hakkan? Kui seadusemuudatus puudutab sinu ühendust ja sa tahad siin midagi muuta, tee endale küsimus selgeks ja väljenda oma seisukohta. Loobu hirmudest ja loosungitest. Ajakirjanik vajab sinu abi – paljunda talle dokumente, luba oma vestluses väljakäidud mõtteid ka lehes kasutada, aita leida teiste allikate telefoninumbreid. Ma ei oota, et ühingul oleks pressisekretär, kes mulle kohvi ja küpsiseid pakuks. Ma ootan oma ala spetsialistidelt mõistlikku vastust oma küsimustele – küsimustele, mis tihti on nende endi tõstatatud koos lootusega sellega meediasse jõuda.

Kui Argo Ideon nimetas juunikuu Foorumis mittetulundusorganisatsioone rottideks riiklikus viljasalves, lahvas kodanikeühiskonna meililistis kibestunud vasturünnak. Kirjutasin ootusärevalt listi, et kõigil on võimalus järgmise Foorumi arvamusküljel – Eesti suurima tiraažiga kvaliteetväljaande leheküljel – repliigi kohta arvamust avaldada. Tilkus kolm vastust alati aktiivsetelt inimestelt ning lisaks üks märkega "kirjutan ainult teile isiklikult". Ja jälle oli mul tunne nagu lootusetust hilinejast sõpra oodates – sa tead küll, et ta ei tule õigel ajal, aga ikka loodad, et ehk seekord peab ta kinni oma lubadusest ennast muuta.

Kuid see puudutab vaid reaktsiooni juba meedias ilmunule. Tegelikult võiksid paljud organisatsioonid ise oma arvamust ja kirjutisi meediale pakkuda. Üleriiklik ajakirjandus ei avalda ühingute tegemisi, sest see pole

nende meelest uudisväärtusega? Meie tegemisi ei osata hinnata? Kõikide päevalehtede arvamislehekülgede teemade jaoks leidub eksperte mittetulundussektori seas. Teemaks ei pea ometi olema filosoofiline arutelu mittetulundussektori rolli üle, vaid lastekaitse, raamatute tulumaks või Euroopa Liit. Nii või teisiti ei oota ajakirjanik kihutuskõnet ühenduse asendamatu rolli üle Eesti ühiskonnas, vaid fakte ja arvamust konkreetse päevakajalise küsimuse kohta. Ja isegi sõna saades või seda ise paludes meeldib ühingutele veel ühe asjaga meediat proovile panna – nad venitavad vastusega. Kuid päevalehe toimetaja jaoks on järgmisel nädalal puhkuselt tulev juhataja sama kasutu kui kõrvalkontori koristaja. Minister peab leidma aega vastata sama päeva jooksul. Seda tuleb õppida ka kodanikuorganisatsioonidel.

Lõpuks võib ajakirjanik meediat aitavat ja usaldavat inimest ikka alt vedada. Võib-olla selgub parasjagu midagi toimetaja jaoks olulisemat, võib-olla veenab kirjutajat enam vastaspoole jutt, võib-olla osutub ta lihtsalt juhmivõitu eksemplariks. Kuid alles siis saab kaalu väide, et ajakirjandus mittetulundusühendusi ei mõista.

Kertu Ruus

Foorumi toimetaja

foorum@netexpress.ee

Suhtlemisest ajakirjandusega loe ka leheküljelt 9

HASARTMÄNGUMAKSU JÄRJEKORDNE UUS SEADUSEELNÕU

Kevadel ilmus avalikkuse ette uus Hasartmängumaksu seaduse eelnõu, mis pälvis mittetulundusühenduste ulatusliku kriitika. Seejärel korraldati mitmeid ümarlauakoosolekuid, kus osalesid lisaks mittetulundusühenduste esindajatele ka Riigikogu ja mitme ministeeriumi esindajad. Jõuti seisukohale, et eelnõu ei ole piisavalt ette valmistatud ja asjaosalistega läbi arutatud. Eelnõu oli koostatud eesmärgiga lahendada ehitatava Kunstimuseumi rahastamine hasartmängumaksu kaudu. Viimasel ümarlauakoosolekul 4. juunil 2001.a. lubas Kultuuriministeeriumi kantsler Margus Allikmaa korraldada järgmise ümarlaua kompromisside otsimiseks.

Rahandusministeeriumis valmis selle eelnõu uus variant ilma, et oleks kellegagi konsulteeritud. Seda ei ole avalikustatud ka mitte rahandusministeeriumi koduleheküljel. Sisuliselt ei ole uues eelnõus midagi muudetud. Ikka on esikohal Kunstimuseumi rahastamise teema, millega läheb rahandusministeerium konflikti ka oma senise arusaamaga, et suured riiklikud investeeringud peavad olema arutatud riigieelarve menetlemise käigus. Palju ebaselget on eelnõus toodud protsentuaalsetes jaotussuhetes erinevate sihteesmärkide suhtes. Seaduseelnõus kavandatakse küll uue Sihtkapitali asutamist Kunstimuseumi ehitamise finantseerimiseks, kuid ignoreeritakse täielikult EMÜ Esinduskogu poolt esitatud ideed Kodanikeühiskonna Sihtkapitali asutamiseks senise Hasartmängumaksu nõukogu asemel. Kaudselt aga tunnistatakse, et see nõukogu ei ole oma tööd korrektselt teinud, sest see asendatakse üksnes Riigikogu liikmetest koosneva nõukoguga. 25 septembril Vabariigi Valitsus arutas ja otsustas heaks kiita Hasartmängumaksu seaduse eelnõu. Seega - vana sisu uues kuues ja endine jõupositatsioonilt lähtuv seaduseelnõude koostamise praktika rahandusministeeriumi poolt.

Agu Laius

Eesti Mittetulundusühenduste Ümarlaua

Esinduskogu esimees

agu@iti.ee

EESTI MITTETULUNDUSÜHENDUSTE KONVERENTS JA MESS "Nägemusest muutusteni" 5. – 6. november Tallinnas, Sakala Keskuses

Kutsume kõiki Eesti ühenduste esindajaid, riigitegelasi, ettevõtjaid, üliõpilasi ja ajakirjanikke osalema juba teisel mittetulundusühenduste konverentsil ja messil. Konverentsi teemaks on ühiskonna arengutendentsid ja sellesuunaliste muutuste elluviimise võimalused. Konverentsi raames toimuvate esinemiste, väitluste, ja töögruppide käigus süveneme ühiskonna visiooni nii Eesti kui globaalsel tasandil, vaatame lähemalt Eesti kolmanda sektori hetkeolukorda ning kuulame häid näiteid Eesti organisatsioonide edust, tutvume lähemalt juba töötavate mehhanismidega. Arutleme kolme sektori koostöö vajalikkuse ja võimalikkuse teemal. Peaesinejateks oleme kutsunud Kumi Naidoo, Civicuse peasekretäri, Douglas Rutzeni, International Center for Non-for-Profit Law' asepresidendi, Peeter Tulviste, Tartu Linnavolikogu esimehe ja Mart Laari, EV peaministri.

Kutsume ka teid esindama oma organisatsiooni messil, kus saate valida just enesele sobiva osalemise viisi. Lisaks saavad ühendused rääkida oma saavutustest konverentsi töögruppis.

Kõigele lisaks aitab head atmosfääri luua ka messi meelelahutusprogramm.

REGISTREERIMISEKS

Saada pöördel olev Registreerimisvorm faksile (0) 626 3310 või võta registreerimisvorm internetist konverentsi koduleheküljelt www.ngo.ee/konverents

ÜHENDUSED TEEVAD ISE ESIMESE PÄEVA TÖÖGRUPID

Kasutage võimalust oma organisatsiooni tutvustamiseks – TULGE JA RÄÄKIGE TEISTELE OMA SAAVUTUSTEST KONVERENTSI TÖÖGRUPIS!

Milliseid saavutusi saab esitada?

OOTAME KÕIKI TEIE SAAVUTUSI, MIS KUULUVAD MÕNE TÖÖGRUPI TEEMA ALLA. Saavutusi saab esitada ka mitmesse töögruppi. Infot töögruppide teemade kohta saab konverentsi koduleheküljelt www.ngo.ee/konverents

Kuna konverentsil on aeg piiratud, siis peavad korraldajad tegema valiku kõigi esitatud saavutuste vahel. Konverentsi igas töögrupis teevad ettekande 3-4 ühendust. Ettekande kestvus on soovitatavalt 10 - 15 min.

Saatke oma ettekande sisu lühikirjeldus (üks A4) faksile (0) 626 3310 või E-postiga riin@ngo.ee hiljemalt 10. oktoobriks 2001. aastal. Anname teada 15. oktoobril, millised organisatsioonid valiti konverentsil ettekannet tegema.

ÜLEVAADE KONVERENTSI PROGRAMMIST

Avaettekanne
NÄGEMUS EESTI ÜHISKONNAST
Peeter Tulviste
Tartu Linnavolikogu esimees

Peaesineja ettekanne
GLOBAALSE ÜHISKONNA NÄGEMUS JA MUUTUSED
Kumi Naidoo
Civicuse peasekretär

Lõppettekanne
VANA ON UUS
Mart Laar
EV Peaminister

**INNOVAATILISED LÄHENEMISED MTÜ-DE
JÄTKUSUUTLIKKUSELE KESK- JA IDA-EUROOPAS**
Douglas Rutzen
INTERNATIONAL CENTER FOR NON-FOR-PROFIT LAW' asepresident

EESTI III SEKTORI OLUKORRA ANALÜÜS
Eesti ühenduste jätkusuutlikkuse indeksi ekspertgrupp

Debatt
**SEKTORID ÜHISKONNAS – KOLMIKLIIT VÕI
VASTANDUMINE**
Moderaatoriks
Ainar Ruussaar
BNS'i peatoimetaja
Debatis osalevad riigisektori esindaja, ärisektori esindaja, mittetulundussektori esindaja ja asjatundja

Töögrupid
NÄITED EESTI ÜHENDUSTE EDUST
Igas töögrupis teevad 3-4 Eesti organisatsiooni ettekande. Need töögrupid teevad ühendused ise.

1. Seadusloomes osalemine
2. Organisatsiooni võimekuse tõstmine
3. Finantside planeerimine ja haldamine
4. Adekvaatse avaliku arvamuse kujundamine
5. Võrgustikud ja liidud info ja ressursside jaotamiseks
6. Teenuste pakkumine
7. Avaliku poliitika mõjutamine ja eestkoste
8. Vabatahtlik tegevus

KUIDAS KASUTADA TÖÖTAVAD MEHHAANISME

1. Võrgustikud
2. Organisatsiooni arendustegevus
3. Kohalik demokraatia
4. Kodanikuks olemine
5. III sektor koostöös ärisektoriga
6. III sektor koostöös avaliku sektoriga
7. Fundraising päriselus

II Mittetulundusühenduste konverents ja mess 5.-6. november 2001

KONVERENTSI REGISTREERIMISVORM

Tähtaeg: 22. oktoober 2001

OSALEJA _____

Eesnimi

Perekonnanimi

Organisatsioon _____

Ametinimetus _____

Telefon _____

Faks _____

E-post _____

Palun märkige ka suunakood

Postiaadress _____

TÖÖGRUPID

Töögruppide planeerimiseks palume numbritega märkida kolm eelistatud töögruppide mõlemal päeval (vajalik ruumide planeerimiseks). Täpsema info töögruppide teemade kohta leiate lisatud programmist.

5. november	6. november
☐ Seadusloomes osalemine	☐ Võrgustikud
☐ Organisatsiooni võimekus	☐ Organisatsiooni arendustegevus
☐ Finantssuutlikkus	☐ Kohalik demokraatia (kohalik vs tsentraalne)
☐ Avaliku arvamuse kujundamine	☐ Kodanikuks olemine
☐ Võrgustikud ja koostöö	☐ III sektor koostöös äri sektoriga
☐ Teenuste pakkumine	☐ III sektor koostöös avaliku sektoriga
☐ Poliitika mõjutamine	☐ Fundraising päriselus
☐ Vabatahtlik töö	

OSAVÖTUMAKS

Kuni 22. oktoober	250.- EEK
23. oktoober - 5. november	350.- EEK
Koha peal	450.- EEK

Tasu sisaldab loenguid, messi, konverentsi materjale, kohvipause, lõunat ning meelelahutusprogrammi vastavalt konverentsi ajakavale. Osalustasu ei sisalda majutust.

MAJUTUS

Palun majutuse pakkumist

Hinnavaheemikus _____

EEK

Toa liik _____

Saandumise kuupäev _____

Lahkumise kuupäev _____

TASUMISE TINGIMUSED

Tasun pangaülekandega AS Frens arveldusarvele 221011073067 Hansapangas

Makse sooritamise kuupäev _____

Maksekorralduse number _____

Tasun krediitkaardiga:

Visa

Mastercard

Eurocard

Kaardi nr _____

Kehtib kuni _____

Kaardiomaniku nimi / nimetus _____

Allkiri _____

Palun saatke arve _____

Maksja ametlik nimetus _____

Adress _____

Palun tagastage täidetud registreerimisleht faksile (0) 697 9201

II Mittetulundusühenduste konverents ja mess 5.-6. november 2001

MESSI REGISTREERIMISVORM

Tähtaeg: 15. oktoober 2001

Organisatsioon / eksponent _____

Kontaktisik _____

Eesnimi

Perekonnanimi

Ametinimetus _____

Telefon _____ Faks _____ E-post _____

Palun märkige ka suunakood

Postiaadress _____

Soovin messil osaleda stendiga Hind 150.- EEK (sh. km)

Stendi teema _____

Soovin messil osaleda boksiga Hind 300.- EEK (sh. km)
Vajame järgmisi abivahendeid (toolid-lauad, elekter jne):

Soovin lisada materjale jaotusmaterjalide lauale.

Kõigi organisatsiooni esindajate kohta konverentsil palume täita osaleja registreerimislehe.

TASUMISE TINGIMUSED

Tasun pangaülekandega AS Frens arveldusarvele 221011073067 Hansapangas

Makse sooritamise kuupäev _____ Maksekorralduse number _____

Tasun krediitkaardiga: Visa Mastercard Eurocard

Kaardi nr _____ Kehtib kuni _____

Kaardiomaniku nimi / nimetus _____ Allkiri _____

Palun saatke arve _____
Maksja ametlik nimetus _____ Aadress _____

Palun tagastage täidetud registreerimisleht faksile (0) 697 9201

Messi sekretariaat
Tel (0) 697 9290 Faks (0) 697 9201
E-post: MTUkonverents@frens.ee

Frens* **K**onverentsiteenused

KONVERENTSI ÜLDINFO

1. TOIMUMISAEG JA KOHT

Konverents ja mess on **5. – 6. novembril Tallinnas, Sakala Keskuses**

2. OSAVÕTUMAKS

Konverentsi osalustasu on **250.- krooni (sh. km).**

Alates **23. oktoobrist** on osavõtumaks **350.- krooni (sh. km).** Kohapeal on osavõtumaks **450.- krooni (sh. km).** Osalustasu sisaldab kahte konverentsi päeva, messil osalemist, meelelahutusprogrammi (sh tantsuline teatrietendus), veiniõhtut slaidiõuga, konverentsi materjale, kohvipause ja lõunat esimesel konverentsi päeval. Osavõtutasu on võimalik tasuda ülekandega, krediitkaardiga ja arve alusel. Täpsem info tasumisvõimaluste kohta on kirjas registreerimislehel.

3. REGISTREERIMINE

Registreerimiseks täitke [registreerimisvorm](#) pöördel või internetist www.ngo.ee/konverents. Täidetud registreerimisvormi palume saata hiljemalt 23. oktoobriks Frens Konverentsiteenuste faksile (0) 697 9200 või E-maili aadressil MTUkonverents@frens.ee

4. KONVERENTSI KEEL

Konverentsi keeled on eesti, vene ja inglise keel. Plenaaristungitel ja töögruppides on tagatud tõlge.

5. MAJUTUS

Majutuse hinnapakkumise kohta saab teavet konverentsi sekretariaadist tel. (0) 697 9290 või E-mailiga MTUkonverents@frens.ee

6. LOOBUMINE

Juhul kui Teil ei ole võimalik konverentsil osaleda, palume sellest kirjalikult teatada Frens Konverentsiteenuste faksile (0) 697 9201 enne 1. novembrit. Loobumise korral tagastatakse Teie osavõtumaks. **Osavõtutasu ei tagastata juhul kui osalemisest loobutakse peale 1. novembrit.**

MESSI ÜLDINFO

1.MESSI KORRALDAJAD

Eesti Mittetulundusühingute ja Sihtasutuste Liit

2. NÄITUSE SEKRETARIAAT

Frens Konverentsiteenused
Pk 118, 10502 TALLINN
Telefon: (0) 679 9200
Telefaks: (0) 679 9201
E-mail: MTUkonverents@frens.ee

3. AEG JA KOHT

Koht: Sakala Keskus
Rävala pst. 12, Tallinn

Messi ajakava:

Ettevalmistus: 4. november kell 17.00-20:00
5. november kell 8.00-9.00
Eksponeerimine: 5. november kell 9:30-6. november kell 13.30
Demontaaž: 5. november kuni kell 15:00

4. EKSPONENDID JA EKSPONAADID

Kõik organisatsioonid, mis on seotud käesoleva konverentsi temaatikaga, on teretunud ennast eksponeerima.

5. MESSIPINNA ÜÜRIMINE

Messil on võimalik osaleda kolmel viisil:

1) Stend. Hind 150.- EEK (sh. km)
Stendi suurus on 1m x 2,5m (kõrgus) Ülespaneku suuruseks soovitame 1m x 1,2m formaati.

Kinnitusematerjalide olemasolu eest vastutab eksponent ise.

2) Boks. Hind 300.- EEK (sh. km)

Boksi suurus on 4m² ning selle juurde kuulub üks laud ja kaks tooli. Lisaks on sekretariaadi käest võimalik täiendava tasu eest üürida muid näitusevahendeid. Palume vahendite vajaduse kindlasti märkida registreerimislehele.

3) Materjalide väljapanek jaotusmaterjalide laual. Jaotusmaterjalide väljapanek on tasuta, mahu palume eelnevalt kooskõlastada konverentsi sekretariaadiga.

6. MESSILE REGISTREERUMINE

Täidetud registreerimislehe palume saata sekretariaati posti või faksi teel hiljemalt 15. oktoobriks 2001. Hilisemad tellimused võetakse vastu vaid vaba näitusepinna olemasolu korral. Tellimuse aktsepteerimisel saadab sekretariaat eksponendile sellekohase kirjaliku kinnituse ning ettemaksuarve.

7. OSALEMISTASU

Iga organisatsiooni esindaja puhul kehtib konverentsi osalustasu. Osalustasu sisaldab loenguid, messi, konverentsi materjale, kohvipause, lõunat ning meelelahutusprogrammi vastavalt konverentsi ajakavale. Iga organisatsiooni esindaja kohta palume täita eraldi osaleja registreerimislehe.

8. MAKSETINGIMUSED

Tasumine toimub ülekandega konverentsi arveldusarvele, sekretariaadi poolt esitatud arve alusel või krediitkaardiga. Palume sellekohase eelistuse ära märkida registreerimislehel. Eksponent on kohustatud tasuma tellitud messiboksi või stendi maksumuse sekretariaadi poolt saadetud kinnitusel näidatud kuupäevaks.

9. TELLIMUSE TÜHISTAMINE

Kõik tellimuste tühistamised peavad olema esitatud eksponendi poolt kirjalikult. Eksponendil on õigus tühistada tema poolt sekretariaadile messipinna üürimiseks esitatud tellimus ilma sanktsioonide kandmata enne 15. oktoobrit 2001. a. Tellimuse tühistamisel ajavahemikus 15.oktoober kuni 1. november tagastatakse 50% tellitud ja tasutud tellimusest. Tellimuse tühistamisel alates 1. novembrist 2001 kohustub eksponent tasuma täies ulatuses kõik tema tellimusega seotud kulud, kaasa arvatud võimalikud trahvid majutustellimuse tühistamise eest.

10. VASTUTUS JA KINDLUSTUS

Sekretariaat ei vastuta vääramatu jõu poolt tekitatud kahjustuste, samuti külastajate, teiste eksponentide ja eksponentide poolt kaasatud alltöövõtjate põhjustatud kahjude eest. Eksponent vastutab oma eksponaatide, materjalide ja seadmete kindlustamise eest ise. Suitsetamine ekspositsiooni territooriumil on keelatud.

11. PRETENSIOONID

Kõik vastastikused pretensioonid tuleb esitada kirjalikult näituse tööperioodil. Hilisemad pretensioone ei arvestata. Pretensioonid püütakse lahendada läbirääkimiste teel. Kokkuleppe mittesaavutamisel lahendatakse vaidlused ja tüliküsimused Tallinna Linnakohtus.

12. ÜLDISED TINGIMUSED

Kirjutades alla messi registreerimislehele aktsepteerib eksponent või tema volitatud esindaja messi osavõtutingimuste täitmise kohustust ning sekretariaadi poolt antavaid täiendavaid juhiseid ja korraldusi. Messi osavõtutingimuste eestikeelne variant omab prioriteeti teiste variantide ees juhul kui tekib arusaamatusi ning väärarusaamusi nende tõlgendamisel.

Info ja küsimused:

Riin Kranna

Tel: (0) 626 3309, E-mail riin@ngo.ee

ARNO TALI SIHTKAPITAL KAHEKSA AASTANE

1994. aastast algasid Arno-Teele stipendiumikonkursid (kevadine voor- gümnaasiumite lõpetajatele ja sügisene voor- üliõpilastele) õpihimuliste maanoorte toetamiseks, mis on ühtlasi kõige olulisim, mahukaim ja kulukaim projekt. Tänapäevaks on 399 stipendiaati saanud rahalist toetust õpingute jätkamiseks. Taotlusi on igal aastal laekunud tunduvalt rohkem, kui neid rahuldada on võimaldanud sihtkapitali rahaline seis. Juba kaheksandat aastat, enne jõule, kuulutab sihtkapital välja Õpetaja Lauri tiitli saajad, nimetusega koos on ka rahaline toetus. Need on noored maaõpetajad, kelle tööd tunnustatakse parimate eesti koolitraditsioonide jätkamisel. 1999. a. asutasid 19 tiitlikandjat "Õpetaja Lauri Klubi", mille esimeheks on Mati Sutt Jõõpre Põhikooli direktor Pärnumaalt. 19.03.1999 a. muudeti fond üldkoosoleku otsusega mittetulundusühinguks, kus võeti vastu ka uus põhikiri. Sellest lähtudes on MTÜ Arno Tali sihtkapitali eesmärk aidata kaasa hariduse ja kultuuri arendamisele maal; toetades stipendiumite ja abirahadega vähemkindlustatud ja lasterikastest maaperedest pärit andekate noorte hariduspüüdlusi, toetades noorte huvitegeluse arendamiseks suunatud kohapealseid projekte ning selles silmapaistnud isikuid - maakoolide õpetajaid, aidates kaasa Eestimaa suurte ja tugevate perede toimetulekule, kodukultuuri propageerimisel. 30.oktoobril 1999 toimus heategevuskontsert "Estonia" kontserdisaalis, kus esines Eesti Riiklik Sümfooniaorkester Eri Klasi dirigeerimisel. Maalastele oli sissepääs tasuta, kontserdi tulu läks Arno Tali sihtkapitalile.

Koostöös EV Sotsiaalministeeriumi ja Hansapangaga viib Arno Tali Sihtkapital läbi lasterikaste perede toetuskonkursi "Terve ja tugev perekond". Juba viiendat aastat said 25 suurt ja tublit Eestimaa peret rahalist toetust 15 000.- krooni. Edukas oli 1995-1999 toimunud projekt "Tootsi Peenar", mille eesmärk oli innustada rajama ja taastama maakoolide õppe- ja katseaedu. Sellega tagati maamajanduses raskel ajal lastele korralik, tervislik ja odav koolilõuna. Käesoleval ajal juhib sihtkapitali tööd neljaliikmeline juhatus, alates aprillikuust asus kauaaegse tegevdirektori Loora Tarmi asemele arenguprojektide juhina tööle Eugenie Brusnitsin ja juunikuus kolis uuele aadressile - Gonsiori 21, 15020 Tallinn. EMSLi ning Avatud Eesti Fondi korraldatud konkursil 1996. aastal tunnustati MTÜ Arno Tali Sihtkapital parimaks mittetulundusühinguks tänu edukalt toimivatele projektidele.

Uued projektid ootavad käivitumist, kõige vajalikumaks nendest on "Arno Tali Sihtkapitali noortekeskused", mille eesmärgiks on luua esialgu kolme Eestimaa valda keskused, kus soodustatakse laste harrastustegevust, tervislike eluviiside ja tööharjumuste kujundamist ning vaba aja veetmist. Meil on olnud hea meel kogeda paljude inimeste ja firmade toetavat suhtumist sihtkapitali tegevusse, kuid igal aastal püüame leida ka uusi sponsoreid, kes toetuste kaudu aitaksid maanoori kõrghariduse omandamisel ja huvitegeluse arendamisel. Sama tähtis, kui on raha, on teadmine, et maanoorest hoolitakse.

Eugenie Brusnitsin
arenguprojektide juht
MTÜ Arno Tali Sihtkapital
arnotali@er.ee

EESTI EUROOPA LIIKUMINE KUTSUB KODANIKKE EUROOPA JUTTUDELE

Eesti Euroopa Liikumine on 1950.a. Stockholmis ja Eestis 1998.a. taas loodud mittetulundusühing, mille missioon on toetada Euroopa riikide kodanike solidaarsuse ja majandusliku heaolu tõusu ning riikidevahelise rahu tagamist, samas aidates kaasa Eesti ühiskonna täielikule ja objektiivsele informeeritusele Euroopa arengutest ja integratsiooni-protsessist. Eesti Euroopa Liikumise põhieesmärkideks on õhutada poliitilisi, sotsiaalseid ja muid gruppe diskussioonile kodanikusõbraliku Euroopa idee olemuse üle, edendada tegevust, mis kindlustavad Eesti seisukohtade esitamist ning Eesti huvide kaitsmist nii Euroopas kui mujal maailmas, liikmete ühiste huvide eest seismist ning avalikkuse ja oma liikmete kaasamist Euroopa Liidu arendamisse. Visioon tuleviku Eesti Euroopa Liikumisest toetub laiapõhjalisele, erinevaid indiviide ja organisatsioone, neile teenuseid, tegevusi ja eestkostet pakkuvast kodanike- ja liikmesorganisatsioonist, mis suunab lisaks oma liikmetele tähelepanu üldise Euroopa teadlikkuse tõstmisele Eestis ja EELi partnerite asukohamaal.

Oma missiooni täitmisel alustas Eesti Euroopa Liikumine käesoleva aasta juulis avalike kohtumiste korraldamist kodanike ja Eesti ning Euroopa avaliku elu tegelaste, kodanikeühiskonna, kunsti- ja kirjandusvaldkonna esindajatega. Kohtumiste eesmärk on toetada Euroopa idee levikut Eestis ja Euroopa tulevikudebatti. Euroopa idee on visioon Euroopa ajaloole ja kultuurile, täpsemini selle kristlik-humanistlikule algele rajanevast eurooplaste sotsiaalsest, poliitilisest ja majanduslikust integreerumisest. Euroopa Liidu tulevikudebati eesmärgiks on välja selgitada, millist Euroopa Liitu meie, kodanikud, soovime.

Euroopa Jutud ei ole loeng vaid kõigile avatud arutelu vormis vestlus väljakuulutatud teemast huvitunud kodanike ja valdkonna ekspertide vahel, kus puudub täpne päevakava. Kohtumiste sarja Euroopa Jutud avaürituseks võib pidada koostöös Prantsuse Saatkonnaga korraldatud Prantsuse presidendi T.E hr. Jaques Chirac'i ja Eesti presidendi T.E hr. Lennart Meri mõttevahetust 28.07 Rahvusraamatukogus, kuigi siis ei kandnud mõttevahetus veel nime Euroopa Jutud. Augustis oli huvilistel võimalik arutleda Saksa Välisministeeriumi Euroopa osakonna peadirektori dr. Reinhard Schweggega Saksamaa kodanikeühiskonna rollist EL laienemisprotsessis. Kohtumisel tõstatud küsimused ja tulevaste kohtumiste kava avaldatakse nii Eesti Euroopa Liikumise koduleheküljel (www.eel.ee), kui ka Välisministeeriumi EL tulevikudebati koduleheküljel (www.vm.ee/euro/tulevikudebatt). Kohtumised hakkavad toimuma igakuiselt.

Lisainfo: Eesti Euroopa Liikumise büroost Tõnismägi 2, Rahvusraamatukogu D-hoone, tel 6 935 235 või E-post mariliis@palts.com.

Mari-Liis Palts
Euroopa Jutud projektijuht
Eesti Euroopa Liikumine
mariliis@palts.com

Euroopa Liidu teemal on tulemas rahvusvaheline konverents "Eesti ja Euroopa Liit: Eesti teel muutuvasse Euroopasse", konverentsi põhiteemaks on Euroopa tulevik.

Lähemalt loe:
<http://www.vm.ee/euro/tulevikudebatt/eestis.html>

KUIDAS VÕITA TUHANDETE TÄHELEPANU

Sõnavabadus, ükskõik kui pühasse ja tähtsasse kirja seda ei raiuta, on tegelikult puhas illusioon. Te ei usu? Eks tehke proovi.

Kujutage ette, et soovite avaldada mõnes Eesti ajalehes kirjutise sündmusest – olgu see konverents või kokkutulek, seminar või sügisball –, mille korraldamisega olete kuude kaupa vaeva näinud. Võibolla selle nimel isegi ületunde teinud ja unepuudust kannatanud. Liiasi olete kokku kutsunud sadu inimesi, kellest enamik on kodumaa korralikud tütreid ja pojaid.

Ent parem valmistuge aegsasti külmaks dušiks. Meedia huvi, nagu ilmneb, on teie hiigelürituse vastu pehmelt öeldes olematu. Ning te veendute taas selles, mida olite juba ammu kahtlustanud: lehe-toimetajad on sensatsiooninäljas küünikud, kelle tähelepanu pälvivad vaid korruptsioon ja skandaalid, küünikud, kel puudub vähimgi soov tõsta leheveergudel esile ka seda, mis on konstruktiivne, mitte ainult destruktivne. Lühidalt: nii palju siis sõnavabadusest Eesti Vabariigis.

Kuid stopp! See, et sõnavabadus kuulub vaid neile, kelle valduses on ruupor või trükimasin, ei tähenda siiski, et kõigile ülejäänuile jääb vaid sahtlisse kirjutamise lõbu. Selleks, et sõnavabaduse vilju maitsta, on kasulik tunda, millistest põhimõtetest lähtuvalt toimivad need, kelle otsustada on lehepinna jagamine. Ega need otsustajad, lehe-toimetajad, lähtu isiklikust suvast. Sel juhul riskiks nad lugejate kaotuse, lehe pankroti ja mis neile kõige hullem – oma töökohaga. Iga toimetaja annab endale aru, et tema otsustusi, milline kirjutis pääseb trükki ja milline mitte, dikteerivad need tuhanded käte- ja silmapaariid, mis hommikul lehe järele haaravad. Ja iga toimetaja teab juba koolipingist, mida lugejad temalt ootavad.

Esiteks ja ennekõike: inimesed haaravad lehe järele lootuses, et äkki leiavad nad sealt midagi huvitavat. Nii kurb, kui see ka ei tundu, näib see taas kord tõestavat inimkonna jätkuvalt madalaid instinkte. Ehk nagu tõdeb pisut ülevõimendatult üks ajakirjanduse truisme: lugejate maitse alahindamise pärast pole veel keegi kunagi pankrotti läinud.

Teiseks, ja alles teiseks, ootavad inimesed leheveergudelt kasulikku teavet, mis aitab neil igapäevaelus paremini hakkama saada, olgu selleks info kütusehinna tõusust või uute maksude kehtestamisest.

Ja kolmandaks, kui uudishimu ja teabevajadus on rahuldatud, nopivad inimesed leheveergudelt üles infokiilde tagamõttega, et järsku võib neil kõrva taha pandut kunagi vaja tulla. Saab ju seltskonnaveestluses sõna sekka öelda, kui näiteks teate, kes presidendikandidaatidest suhtub eurolliiduga ühinemisse kõige vähementusiastlikult või mida arvab rahandusminister uue riigieelarve koostamisest.

Nüüd mõelge, millise kolme punkti alla mahub teie plaanitat kirjutis teie korraldatavast konverentsist või kokkutulekust, seminarist või sügisballist. Heal juhul ainult kolmanda alla, kas pole nii? Sellegipoolest ei maksa teil püssi põõsasse visata. Sest õnneks ei mürgita inimesed end puupiiritusega ja terroristid ei ründa kõrghooneid iga nädal – mis tähendab, et hallil argipäeval võib teilgi tekkida lootus oma maailma mittevapustava sõnumiga kasvõi paar ruutsentimeetrit leheruumi võita.

Teie võidušansse suurendab see, kui saate oma kirjutisse põimida midagi paeluvat ja kedagi prominentset. Näiteks toote esile peaministri osaluse ja «pressite» temalt välja mõne atraktiivse avalduse. Või rõhutate sündmuse mõjukust ja erandlikkust. Oleks ju tore, kui ballikülalised koguvad kokku 12 000 krooni, mille annetavad riigieelarve lappimiseks.

Ja lõppeks – või hoopis esiteks? – leidke endale toimetuses ustav liitlane. Hea ja pidev läbisaamine «ihu»-toimetajaga on parimaid garantiisid, et sõnavabadus, see püha mõiste, laieneks ka teile.

Priit Pullerits

Tartu Ülikooli ajakirjandusõppejõud

Postimehe vanemtoimetaja

priit.pullerits@postimees.ee

KASULIKKU INTERNETIST

<http://www.lc.ee/seadusloome>

Sellel SA Eesti Õiguskeskuse leheküljel saab diskuteerida seaduste üle, kommenteerida ning arutleda seaduseelnõude üle. Kommenteerimine ja arutus toimub E-maili listi kaudu, registreerimine listi on samal leheküljel.

<http://www.finance.ee>

Põhjalik lehekülg raamatupidamisest. Info seaduste kohta, maksustamisest, viited raamatupidamisalasele kirjandusele, nõuandeid ja kommentaare. Ülevaade audiitorfirmadest, raamatupidamisteenuseid osutavatest firmadest, raamatupidamistarkvarast. Saab küsida küsimusi ning osaleda foorumis, on olemas ka näidisküsimused (Korduma Kippuvad Küsimused). Soovitame kõigile kellel on küsimusi või probleeme raamatupidamise valdkonnas, või lihtsalt enda täiendamiseks.

<http://www.emy.ee>

Eesti Mittetulundusühenduste Ümaralaua on valminud kodulehekülj. Leheküljelt saab ülevaate Ümaralaua tegevusest toimetamisest, ajaloost, Ümaralauaga seotud ettevõtmistest, olemas on Mittetulundusühenduste Esinduskogu uudised. Leheküljelt leiab hulga kasulikke viiteid, samuti on võimalus liituda kodanikeühiskonna info-ja vestluslistiga.

<http://europa.eu.int>

Euroopa Liidu portaali. Siit lehelt saab põhjalikku infot liidus toimuva kohta, on olemas uudised, pressiteated, tulevaste sündmuste ajakava, info kõigi tegevusvaldkondade kohta, ülevaade institutsioonidest, Euroopa Liidu poliitikast, ajaloost, lepingutest ning liikmesriikidest. Samuti on siit võimalik hankida kõikvõimalikke Euroopa Liidu dokumente (EU komisjoni otsused, aasta-aruanne, EU seadus). Lehel on ka lingikogu, kus leidub kõikvõimalikke vajalikke viiteid euroopa Liitu puudutavate materjalide kohta.

Lehekülg on abiks nii algajale kogemusteta eurohuvilisele (pooldajale või vastasele), kui ka vanale kogenud eurotegelasele.

<http://netekspert.com>

Lehekülg millelt saab mitmesugust äri- ja finantsplaneerimise tarkvara. On suuremaid ja võimsamaid programme mida saab tellida, näiteks "ROIplanner", mis on universaalne töövahend projektide tasuvuse hindamiseks ning nende väärtuse võrdlemiseks, samuti tulude ja kulude nüüdisväärtuse rehkendamiseks. On ka lihtsamaid tasuta kalkulaatoreid millega saab arvutada omakapitali väärtust, liisingukompuuter, laenukompuuter, vara ostmise või rentimise võrdluse arvutamine, pakkumiste ja töötajate hindamine, müügiplaani koostamise tarkvara ja palju muud.

Uus raamat

"MARKETING – VÕIMALUS JA VAHEND TULEMUSTE SAAVUTAMISEKS"

Kristina Mänd

Marketing on tegevus, mida enamjaolt seostatakse reklaami ja müügiga äritegevuses. Pole aga mingit põhjust, miks ei saaks sotsiaalmaja müüa näiteks samamoodi kui hambapastat või turustada rahvatantsu sarnaselt õllega.

Oskusjuhtimine, finantsjuhtimine, strateegiline planeerimine ja marketing on kodanikuühenduste ja mittetulunduslikele organisatsioonidele vajalikud ning ühenduste juhid on õppinud neid ka vääriliselt hindama.

Käesoleva raamatu eesmärk on selgitada, kuidas marketingi oma organisatsiooni või isikliku tegevuse tarbeks edukalt ära kasutada. Ei keskenduta hinnapoliitika kujundamisele, logistikale või reklaamile, vaid tegelike vajaduste analüüsile, oma võimaluste leidmisele ning vajalike ressursside rakendamisele.

Raamat on koostatud marketingi protsessi arvestades ja seda saab edukalt kasutada igasuguse projekti, programmi, kampaania ning muu sarnase tegevuse planeerimisel ja läbiviimisel.

Lisaks autori kirjapandule on raamatus on kasutatud materjale, mida on koostanud ja kirjutanud marketingi gurud Philip Kotler ja Alan Andreasen, rahvusvahelise marketingi asjatundja Richard L. Sandhusen, keskkonnaspetsialistid Lester Brown ning David Brower, New Yorgi Ülikooli marketingiõppejõud dr. Mary McBride ja Jüri Sepp Eestist.

Teos on mõeldud oma organisatsioonis marketingi-tegevust plaanivatele ühenduste juhtidele, õppevahendina marketingi, avalikku haldust või projektijuhtimist õppivatele tudengitele ning kõikidele kellel on ideid, mida ühiskonna heaks ellu viia.

Raamat on müügil EMSLis, hind 84.-

Väljaannet toetab SCOUT (Support for Community Outreach and University Teaching) programm.

KUST SAADA RAAMATUID?

Üks mugavamaid viise raamatu soetamiseks on tellida see internetist. EMSL soovib külastada Amazon raamatupoodi, aadress <http://www.amazon.com>, seal on saadaval kõikvõimalikke teoseid. Otsing on lihtne – sisestate pealkirja või autori nime (kui tervet nime ei tea siis aitab ka osa) ja sellest piisab. Kui ei tea kumbagi, siis on abiks loogiline ja arusaadav kataloogide süsteem.

JURISTI KONSULTATSIOONID EMSLIS

Alates 11. septembrist saab EMSList ka konsultatsiooni mittetulundust puudutavate juriidilistele küsimustele. Jurist Kaido Floren'i vastuvõtt on teisipäeviti, alates kella 16.30-st. **Vastuvõtule saab ainult eelregistreerimisega**, seda saab teha E-maili teel – info@ngo.ee, või telefonitsi numbril (0) 626 3309. Hea oleks, kui saadate koos registreerimisega ka oma küsimused. Juristi abi on tasuline, 1 tund maksab 450.-

Uus raamat

KÄSIRAAMAT MITTETULUNDUSÜHENDUSTELE "RAHATAOTLEMINE EUROOPA LIIDUST"

Avatud Eesti Fond, Euroopa Komisjoni Delegatsioon Eestis, ECAS

Euroopa Kodanikualgatuse Keskuse (ECAS ehk Euro Citizen Action Services), Avatud Eesti Fondi ja Euroopa Komisjoni Delegatsiooni Eestis koostööna valmis raamat "Raha taotlemine Euroopa Liidust".

Raamat koosneb kolmest osast:

I osa – Euroopa Liidu abiprogrammide juhtimine. Siit saab ülevaate ELi ajaloost, laienemisprotsessist, välisabi haldamisest ning ELi programmide haldamisest.

II osa – Euroopa Liidu liitumisele abi kandidaatriikidele. Tutvustatakse ISPA (Liitumisele Struktuuripoliitika Rahastus), SAPARD (Põllumajanduse ja Maa-arengu Eritoetusprogramm), PHARE (abi Kesk- ja Ida-Euroopa riikidele majanduse reformimiseks ja ümberkorraldamiseks) ja MEDA (vahemereriikide abiprogramm) programme ja alaprogramme, nende struktuuri ning valdkondi mida nad rahastavad ja kuidas taotleda raha nendest programmidest.

III osa – Euroopa Liidu programmid kandidaatriikidele. Siin on juttu haridus-, koolitus-, ja noorsooprogrammidest; tööhõive-, sotsiaal-, keskkonna-, tervishoiu-, teadusuuringute-, ning kultuuri ja meedia programmidest.

IV osa – Balkanit, Ida-Euroopat ja Kesk-Aasiat katvad programmid. Kirjeldatakse ELi abi seelses regioonis ja tuuakse välja andmed iga riigi kohta eraldi. Tutvustatakse TACISit (Ida-Euroopa ja Kesk-Aasia abiprogramm)

Raamat on oma põhjalikkusega abiks igale rahataotlejale, kes soovib toetust Euroopa Liidult. Teose abil saab vältida ka olukordi, kus raha taotletakse küll hea projekti jaoks, kuid on taotlus on esitatud valesse instantsi. Suur hulk kontaktandmeid, mis väljaandes kirjas, teeb kõikvõimaliku info otsimise lihtsaks ja mugavaks.

Raamatuga saab tutvuda EMSLi infokeskuses (avatud teisipäev ja neljapäev, kell 10.00-12.30 ja 13.00-16.00) ning mittetulundusühingute tugikeskustes üle Eesti.

Adressaat:

Postmark

Eesti Mittetulundusühingute ja Sihtasutuste Liit
10142 Tallinn, Endla 4a
Telefon 626 3309, Faks 626 3310
E-post info@ngo.ee
www.ngo.ee